

Izjava za javnost

Za Pohorje brez vetrnih elektrarn*

Javni odziv Iniciative mestni zbor na načrte umeščanja vetrnih elektrarn v neokrnjen naravni (gozdni) prostor.

Že nekaj mesecev z zaskrbljenostjo spremljamo projekt zasebnih investitorjev, ki predvideva umestitev 56 vetrnih elektrarn v območje Pohorja. Sprašujemo se, kako je mogoče, da se tako drakonski projekt, kot je umeščanje 56, 200-metrov visokih vetrnih turbin, sploh lahko poskuša umestiti v neokrnjeno naravno okolje Pohorja. Gre za območje, kamor umeščanje takšne energetske infrastrukture nedvomno ne sodi. Primer Pohorja pa sedaj, ko se je vključila tudi angažirana civilna javnost, odpira širšo polemiko, ki upravičeno preizprašuje koncept umeščanja tovrstne energetske infrastrukture v naš prostor.

Vetrna energija je tam, kjer je zadosti stalnega vetra in pa razpoložljivega prostora, lahko dobrodošlo dopolnilo v energetske sistem. Pri vsakem posegu v prostor tehtamo med koristmi, ki ga tak poseg prinese in pa škodo, ki jo s tem povzročamo okolju. Koncept uvajanja vetrne energije se v Sloveniji žal kaže kot problematičen in protisloven, saj se energetske infrastrukturo, potrebno za pridobivanje energije iz vetra, nediskriminatorno umešča izključno v neokrnjen naravni prostor. Poleg aktualnega primera Pohorja je trenutno javno znanih vsaj še 10 območij s predvidenimi pobudami za umeščanje polj vetrnih elektrarn (PVE Ojstrica, PVE Paško Kozjak, PVE Rogatec, PVE Senožeška Brda, VE Zajčica, PVE Dolenja vas, PVE Mislinja, PVE Plešivec, PVE Golič, PVE Griže-Veliko polje). Večina v pobudah zajetih lokacij predvideva umestitev polj vetrnih elektrarn prav v gozdni prostor.

Vetrna energija se s strani zainteresiranih deležnikov predstavlja kot »zelena energija«, redkeje pa se izpostavlja podrobnosti načina izvedbe postavitve takšne infrastrukture v prostor in kakšne so posledice. Zaradi pomanjkanja transparentnega diskurza v zavesti javnosti pogosto tudi ni informacij, na osnovi katerih bi si lahko ustvarili jasno stališče. Zato je smiselno ponazoriti, kaj postavitve take infrastrukture pomeni, saj gre v osnovi za energetske infrastrukturo izjemnih dimenzij, ki posledično predstavlja tudi drastičen poseg v prostor, kamor je umeščena. V primeru umeščanja v naravno okolje, v našem primeru povečini v gozdno krajino, gre pri takem posegu za nepovratno degradacijo tega prostora s fragmentacijo, uničenjem življenjskega prostora prostoživečih živali in degradacijo krajinske podobe.

Če ponazorimo: za postavitve ene take elektrarne v gozdu je potrebno za potrebe vzpostavitve temeljenja in zagotovitve prostora za montažo na lokaciji najprej odstraniti gozd v dimenziji približno enega nogometnega igrišča. V nadaljevanju je potrebno stolp temeljiti in za temeljenje take strukture se porabi več kot 1000 ton betona, ki se ga vlije v predhodno neokrnjen gozdni prostor. Ta beton je potrebno na lokacijo tudi pripeljati. Pripeljati pa je potrebno tudi samo infrastrukturo, torej stolpe in elise, za kar pa naše gozdne ceste niso niti približno dimenzionirane. Za dovoz infrastrukture na

lokacijo bodo potrebne bistvene širitve gozdne ceste, oziroma bo potrebno zgraditi nove ceste, kar pomeni nadaljnji posek gozda. Elektrarne je potrebno nato priključiti na omrežje, za kar je potrebno vzpostaviti kablovode. Na trasi kablovoda, ki poteka skozi gozd, je potrebno ponovno posekati traso gozda ... itd.

Zmanjševanje izpustov toplogrednih plinov je ključen proces pri naslavljanju podnebne krize in prehod na brezogljичne vire energije je zagotovo del tega procesa. Vendar pa je svojevrsten paradoks, da bomo s sekanjem in betoniranjem gozda reševali posledice podnebnih sprememb, pri čemer so ravno gozdovi tisti, ki so dejansko ključnega pomena za blaženje posledic in zaviranje poglobljanja podnebne krize. Pristop, ki ga pri uvajanju novih brezogljичnih virov energije ubiramo kot država žal daje vtis, da je popolnoma zanemaril vlogo in pomen naravnega prostora in ga podredil interesu pridobivanja energije. Kot skupnost in družba pa se moramo vprašati, ali je to res interes, ki deluje v skupno dobro, ali pa je le v zelen celofan zaviti poskus okoriščanja s skupnim dobrim.

Ne bo šlo!

Iniciativa mestni zbor

M A R I B O R

* Ime Facebook skupine Civilne iniciative za ohranitev Pohorja brez vetrnih elektrarn